

Ismeretlen fényképész: Nyikita Szergejevics Hruscsov látogatása a Magyar Tudományos Akadémián (Petőfi-szobor átadása), 1958. április 9.*

Fénykép, 87 × 117 mm, karton, 172 × 225 mm
Akadémiai Levéltár, Fényképtár 196

* Balról jobbra: Nyikita Szergejevics Hruscsov; Tőkés Ottó (1922), a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalának vezetője 1956 és 1974 között, majd főosztályvezető; Rusznyák István elnök.

Hruscsov nemzetközi megítélése – elsősorban a sztálini rendszer nyilvános bírálata miatt – 1957-ben jelentősen javult. A párt elnökségében már csak saját emberei foglaltak helyet. A pozíciójában megerősödött első titkár 1958 tavaszán egy politikailag látszólag konszolidálódott ország pártvezetésének meghívására érkezett Magyarországra – az alig másfél évvel korábbi események azonban még mélyen éltek a lakosság emlékezetében. A kilenc napos látogatás (április 2–10.) reflektorfényben zajlott ugyan – az első titkár több vidéki helyszínre (Ceglédre, Karcagra, Szolnokra, Sztálinvárosba, Tatabányára) is ellátogatott; a vizit eseményeiről a sajtó folyamatosan tudósított –, mégis feltűnő, hogy hiányoztak a nagyszabású, szabadtéri, népes közönség elé szervezett programok. A közösségi eseményekre szinte kivétel nélkül belső terekben került sor (többnyire a párt tagjainak kizárólagos részvételével). Egyedül a ferihegyi fogadáson jelent meg nagyobb tömeg – a 30 000 dolgozó azonban a párt szervezésében érkezett a repülőtérre.¹

1 A látogatásról: Rainer M. 1994.

U. B.

Ismeretlen fényképész: Chandrasekhara Venkata Raman indiai fizikus látogatása a Magyar Tudományos Akadémián, 1958. június 20.*

Fénykép, 127 × 174 mm, karton, 170 × 225 mm
Akadémiai Levéltár, Fényképtár 262

* A háttérben a falon II. Rákóczi Ferenc gyermekkori portréja (1684).¹

1 Olaj, vászon, 50 × 41 cm, MTA Művészeti Gyűjtemény, ltsz. 30.

1949 őszén, az Akadémia átszervezésekor, politikai alapon tagrevíziót hajtottak végre, de ez csak a belső (magyar) tagokra vonatkozott; a külföldi tiszteleti tagokkal ekkor még nem foglalkoztak. A következő években ez a kérdés nem merült fel, hiszen gyakorlatilag nem volt kapcsolat a szocialista országok és a világ többi része között. A nemzetközi helyzet enyhülésével, az utazások megindulásával felvetődött a kérdés, hogy mi legyen az 1937 után megválasztott külső tagokkal.

Elsőnek Chandrasekhara Venkata Raman (1888–1970) Nobel-díjas indiai fizikus akadémiai külső tagságát (1937) tisztázták. Mivel Raman 1958-ban európai körútja során Magyarországra is ellátogatott, így sürgős volt az ügy rendezése. A 7/1958. számú elnökségi határozat megerősítette tagságát, és budapesti tartózkodása alkalmával megkapta az erről szóló oklevelet, ahogy ezt a dokumentumok és fényképek igazolják. A fotón látható, amint Raman a Tudósklubban átveszi tagsági oklevelét Rusznyák Istvántól.

A Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya 1958. április 16-án készített egy jelentést az Akadémia 1945 előtt választott és még 1958-ban is élő külföldi tagjairól. Ekkor már csak 16 rendezetlen ügy volt, mert 1942 és

Bernáth Aurél: Budapest-panoráma, 1958

Olaj, alumínium, hegesztett struktúra (66 darab 95 × 95 cm-es fára erősített alumíniumlemez), 380 × 1710 cm
Budapesti Történeti Múzeum Kiscelli Múzeum, Fővárosi Képtár, ltsz. nélkül

